

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund og formål

Regeringen vil med dette lovforslag styrke borgerens retssikkerhed, hvis der rejses en fogsags om udsættelse af deres lejebolig. Der har vist sig et behov for at give borgerne en ret til at få genvurderet deres behov for hjælp, når de kommer i en situation, hvor der er risiko for, at de bliver udsat af en lejelejlighed fx på grund af betalingsmisligholdelse. Domstolsstyrelsens statistik over fogedretternes udsættelse af lejere har siden første offentliggørelse i 2002 vist en stigning i antallet af udsættelser. Fra 2002 til 2003 var stigningen ekstraordinært stor med godt 30 pct. I 2004 og 2005 var stigningen på godt 4 pct. årligt. I 2005 var der i alt 4.162 udsættelser.

På baggrund af debatten om Domstolsstyrelsens tal og stigningen i antallet af udsættelser har Socialministeriet med bistand fra Domstolsstyrelsen iværksat en spørgeskemaundersøgelse i 5 fogedretter om fogedforretningens gennemførelse og dens baggrund i betalingsmisligholdelse, husorden, mv. Undersøgelsen blev gennemført i perioden maj – august 2006 i retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde og omfattede 294 sager.

Spørgeskemaundersøgelsen viste bl.a., at kommunerne kun i begrænset omfang er repræsenteret ved de udkørende fogedforretninger, selv om kommunerne altid er orienteret om den forestående fogedforretning. I samtlige undersøgte udkørende fogedforretninger var kommunen repræsenteret i knap 5 pct. af sagerne. Hvis der var børn i husstanden, var kommunen repræsenteret i cirka hver femte sag.

På baggrund af stigningen i antallet af udsættelser vil Socialministeriet udarbejde en generel orientering om muligheden for at få rådgivning og hjælp i kommunerne, som fogedretterne skal udlevere til *alle* borgere, når de indleder behandlingen af en sag om udsættelse af en lejer. Denne orientering henvender sig til alle, dvs. også til husstande uden børn, som kommunen ikke i forvejen har oplysninger om. Da udlevering af en generel orientering ikke i alle tilfælde vil

imødekomme borgernes behov, foreslås det, at der indføres en forpligtelse for kommunerne til af egen drift at vurdere, om borgernes behov for hjælp er ændret. Herudover er det præciseret i Socialministeriets vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier, at kommunernes pligt til at føre tilsyn med børn og unge også gælder i udsættelsessager.

2. Gældende ret

Efter § 5 i retssikkerhedsloven skal kommunerne altid foretage en samlet vurdering af borgerens situation, når borgeren henvender sig til kommunen med et spørgsmål eller en ansøgning om hjælp. Kommunen skal vurdere spørgsmålet eller ansøgningen om hjælp i forhold til alle muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder rådgivning og vejledning.

Lovforslaget indebærer, at kommunerne ikke kun er forpligtede til at behandle alle spørgsmål og ansøgninger om hjælp, som kommunerne modtager fra borgerne. Efter forslaget skal kommunerne, på foranledning af en underretning fra fogedretten om en udsættelse, af egen drift også vurdere borgernes behov for ændret hjælp.

Når kommunen vurderer borgerens ret til tilbud efter den sociale lovgivning har kommunen bl.a. mulighed for at træffe afgørelse om administration af borgerens kontanthjælp eller sociale pension, således at lejeren undgår restancer, fordi pensionen eller kontanthjælpen er anvendt til andre formål. Kommunen kan i helt særlige tilfælde yde borgeren et tilskud i form af enkeltydelser eller personlige tillæg til dækning af en huslejerestance. Endelig har kommunen mulighed for at tilbyde ophold i forsorgshjem eller midlertidigt husly mod betaling (husvildebolig). Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Kommunen er efter lovgivningen forpligtet til løbende at følge de sager, hvor borgerne modtager løbende sociale ydelser. Forpligtelsen følger af § 10 i lov om aktiv socialpolitik, hvis borgeren modtager kontanthjælp eller starthjælp og følger af § 148, stk. 2,